

AMALIA DUMITRIU
ȘT. M. ILINCA
MIHAELA JIANU

Limba și Literatura Română

pentru clasa a VI-a

INSTRUIRE ȘI EVALUARE

Evaluare curentă

Cuvânt înainte	5
Partea întâi. UNITĂȚI DE PREGĂTIRE	7
Unitatea 1	7
(Cartea – obiect cultural • Fonetică. Vocale. Semivocale. Diftong. Triftong. Hiat. Omofone. Omografe • Structura textului oral)	
Unitatea 2	11
(Opera lirică. Temă. Mesaj. Figuri de stil • Versificația – Tipuri de rime. Măsura. Ritmul • Fonetică. Despărțirea în silabe. Vocabularul • Sinonime. Antonime. Omonime • Organizarea monologului oral. Descrierea orală)	
Unitatea 3	24
(Opera lirică. Eul liric. Metafora • Vocabularul. Arhaisme. Regionalisme. Neologisme • Aprecieri simple, referitoare la organizarea textelor lirice studiate. Exprimarea orală în public)	
Unitatea 4	34
(Opera lirică descriptivă. Pastelul • Scrierea imaginativă. Descrierea • Vocabularul. Pleonasmul. Paronime)	
Unitatea 5	41
(Opera epică în versuri • Noțiuni de sintaxă. Felul propozițiilor. Fraza. Propoziția regentă. Elementul regent. Coordonare și subordonare • Documentarea cu privire la textul literar)	
Unitatea 6	45
(Opera lirică în proză • Verbul • Scrierea imaginativă. Povestirea)	
Unitatea 7	50
(Narațiunea la persoana a III-a • Funcțiile sintactice ale verbului la moduri nepersonale • Rezumatul)	
Unitatea 8	57
(Modurile de expunere. Narațiunea la persoana I • Substantivul • Conspectul)	
Unitatea 9	67
(Momentele subiectului operei literare • Substantivul. Cazurile și funcțiile sintactice • Conspectul unui text de informare științifică)	
Unitatea 10	75
(Moduri de expunere. Descrierea • Portretul literar în versuri și în proză • Articolul • Pronumele personal. Pronumele reflexiv • Pronumele posesiv și adjectivul pronominal posesiv • Pronumele demonstrativ și adjectivul pronominal demonstrativ • Textul de tip informativ • Argumentarea unui punct de vedere. Relatarea)	
Unitatea 11	90
(Modurile de expunere. Descrierea. Tabloul în versuri și în proză • Pronumele personal. Pronumele reflexiv • Pronumele posesiv. Adjectivul pronominal posesiv • Pronumele demonstrativ. Adjectivul pronominal demonstrativ • Numeralul • Aprecieri despre texte literare • Scrierea inspirată din experiența personală. Jurnalul)	
Unitatea 12	102
(Moduri de expunere. Dialogul – mijloc de caracterizare a personajelor • Adjectivul • Organizarea dialogului)	
Unitatea 13	111
(Texte literare populare • Adverbul • Dialogul. Adaptarea la interlocutor și la particularitățile emiterii)	
Unitatea 14	119
(Specii literare. Doina • Prepoziția. Conjuncția. Interjecția • Scrisoarea)	

Unitatea 15	133
<i>(Specii literare: Balada • Predicatul • Cererea, telegrama, cartea poștală)</i>	
Unitatea 16	149
<i>(Fabula • Predicatul • Texte literare. Texte nonliterare. Texte nonliterare utilitare)</i>	
Unitatea 17	161
<i>(Specii literare. Schița • Subiectul (I) • Texte nonliterare distractive)</i>	
Unitatea 18	171
<i>(Specii literare. Nuvela • Subiectul (II) • Transformarea dialogului în vorbire indirectă)</i>	
Unitatea 19	183
<i>(Specii literare. Nuvela. Caracterizarea personajelor dintr-o nuvelă • Atributul • Aprecieri simple, referitoare la organizarea textelor epice studiate)</i>	
Unitatea 20	194
<i>(Reportajul publicistic. Reportajul literar • Complementul (I) • Procesul scrierii. Rolul simbolurilor și al imaginilor în pagină. Punctuația)</i>	
Unitatea 21	199
<i>(Parabola biblică • Complementul (II) • Procesul scrierii. Semnele ortografice)</i>	
Unitatea de evaluare 1	206
Unitatea de evaluare 2	208
Unitatea de evaluare 3	210
Unitatea de evaluare 4	212
Unitatea de evaluare 5	214
Unitatea de evaluare 6	216
Unitatea de evaluare 7	218
Unitatea de evaluare 8	220
Unitatea de evaluare 9	222
Unitatea de evaluare 10	224
Unitatea de evaluare 11	228
Unitatea de evaluare 12	231
Unitatea de evaluare 13	234
 Partea a doua. SUBIECTE PENTRU PERFORMANȚĂ ȘCOLARĂ ȘI OLIMPIADE	 237
 Partea a treia. INFORMAȚII. SUGESTII. REZOLVĂRI	 261

UNITĂȚI DE PREGĂTIRE

unitatea de pregătire

1

- Cartea – obiect cultural
- Fonetică. Vocale. Semivocale. Diftong. Triftong. Hiat. Omofone. Omografe
- Structura textului oral

I

A. Literatură

- 1** Realizează, prin săgeți, corespondența între noțiune și definiția ei:

Cartea	– este fața unei file.
Manuscrisul	– sunt foile pe care autorul și-a scris opera.
Cotorul	– este o scriere cu un anumit subiect, tipărită și legată în volum.
Fascicula	– este partea laterală din stânga, unde se lipesc sau se cos filele cărții.
Pagina	– sunt foile de hârtie care alcătuiesc cartea.
Filele	– este o parte a unei lucrări unice, publicată în etape.
Coperta	– reprezintă învelișul protector al cărții.

- 2** Notează, în casete, sinonime pentru cuvintele:

<i>cuprins</i>		
<i>prefață</i>		

- 3** Definește termenii: *cuprins* și *prefață*.

.....

.....

- 4** Descrie părțile componente ale cărții preferate, cu informațiile de pe coperte și cu sumarul.

.....

.....

.....

- 5** Realizează un scurt tabel bibliografic pentru autorul ultimei cărți citite.

6 Indică cel puțin trei titluri de cărți ce trebuie să se găsească în biblioteca ta de acasă.

.....

.....

.....

B. Limbă română

- 7 Formează din silabele următoare cuvintele care să se potrivească în text.
 Dacă ești atent la indicațiile dintre paranteze, rezolvarea exercițiului va fi ușoară.

<i>Sus pe culme (copac cu ace) verde</i>	ge, să, roa,	
<i>Sub zăpada (derivat de la alb)</i>	ne, bra, gu,	
<i>Printre (sinonim cu ceață) se pierde</i>	dul, ră, bi,	
<i>Ca o fantasmă (sinonim cu friguroasă)</i>	cioa, al, să	

- 8 Notează câte sunete și câte litere au cuvintele găsite, din al doilea și din al patrulea vers.

.....

.....

- 9 Rescrie primul vers, marcând silabele accentuate.

.....

- 10 Subliniază, în versurile lui Vasile Alecsandri, două cuvinte care conțin diftongi.

- 11 Precizează două exemple proprii de cuvinte care să conțină alți diftongi.

.....

.....

- 12 Scrie verbul existent în strofă, la modul indicativ, timpul imperfect, persoanele a doua singular și a treia plural. Încercuiește triftongii.

.....

- 13 Scrie două exemple proprii de cuvinte care să conțină triftongi în interiorul cuvântului.

.....

.....

- 14 Notează participiul verbelor:

– a crea;	
– a agreea;	
– a recrea;	
– a procrea;	
– a suplea.	

- 15 Încercuiește răspunsul corect: Participiul verbului *a crea* conține:

- a. diftong;
 b. triftong;
 c. hiat.

16 Notează două cuvinte care să conțină următoarele vocale în hiat: o-o; o-e.

.....

C. Comunicare

17 Scrie patru componente ale situației de comunicare.

.....

18 Definește două dintre cele patru componente, notate la ex. 17.

.....

.....

19 Creează tu, pe caiet, o situație de comunicare, într-o stație de tramvai.

20 Sunt necesare elemente nonverbale în situația de comunicare prezentată la ex. 17. Motivează-ți răspunsul cu un argument.

.....

II

A. Literatură

21 Completează enunțurile următoare cu noțiunile potrivite, studiate în unitatea de învățare *Cartea – obiect cultural*.

..... cuprinde: numele autorului, titlul cărții, denumirea colecției sau a seriei, editura, ilustrația de copertă.

..... poate oferi: informații sumare privind autorul sau subiectul cărții, informații despre colecția în care apare cartea, ilustrații, alte date (prețul, aparițiile precedente etc.).

..... este persoana care a creat opera cuprinsă într-un volum.

..... este un cuvânt, un grup de cuvinte sau un text așezat la începutul unei lucrări (uneori, a unei părți din lucrare), pentru a indica sugestiv tema sau conținutul acesteia.

..... este o listă în care sunt indicate și corectate greșelile dintr-o carte.

..... este o listă așezată la începutul sau la sfârșitul cărții, în care sunt enumerate capitolele și subcapitolele, titlurile textelor din carte, cu indicarea paginii respective.

22 Printre mai multe cărți lipsite de prima și ultima copertă, se află volumul care-ți este necesar. Notează două indicii care te ajută să găsești repede cartea căutată.

.....

.....

23 Explică, în patru-cinci rânduri, înțelesul afirmației *Cartea este un obiect cultural*.

.....

.....

.....

B. Limbă română

24 Se dau cuvintele:

– <i>cartea</i> ;	– <i>predoslovie</i> ;
– <i>citeau</i> ;	– <i>obiect</i> ;
– <i>autor</i> ;	– <i>doreai</i> ;
– <i>mai</i> ;	– <i>scrie</i> ;
– <i>biblioteca</i> ;	– <i>priveai</i> .

a. Încercuiește diftongii.

b. Identifică diftongi urcători (ascendenți) sau coborători (descendenți).

c. Încercuiește triftongii.

d. Marchează semivocalele din diftongi și din triftongi.

e. Notează cu altă culoare situațiile de hiat.

25 Pe caietul tău, alcătuiește o compunere, de o jumătate de pagină, despre o carte, folosind atât cuvintele date la ex. 24, cât și alte cuvinte ce conțin diftongi, triftongi, hiat.

26 Scrie pluralul următoarelor cuvinte: *fix*, *index*, *listă*, *prefix*, *prolix*. Menționează numărul de sunete și de litere pentru fiecare formă de plural.

.....

.....

.....

.....

.....

27 Pune accentul diferit, pentru a demonstra că următoarele perechi de cuvinte sunt omografe: *voi-voi*; *adună-adună*; *cântă-cântă*; *roi-roi*; *români-români*.

28 Alcătuiește scurte enunțuri cu următoarele omofone: *decât/ de cât*; *altfel/ alt fel*; *numai/ nu mai*.

.....

.....

.....

C. Comunicare

29 Prezintă o situație de comunicare ce are ca mesaj informații privitoare la ultima carte citită de tine. (Vei folosi caietul tău)

30 Precizează codul și cadrul comunicării de la ex. 29. Indică emițătorul, apoi receptorul în cazul situației de comunicare, de la ex. 29. (Vei folosi caietul tău)

Pentru autoevaluare, rezolvă exercițiile numărul 3, 9, 10, 11, 13, 14, 21, 23, 26 notate cu 10 puncte fiecare; se acordă 10 puncte din oficiu. Succes!